

Vanhusneuvoston kokous

Aika: Keskiviikko 15.11.2023 klo 12.30–15

Paikka: Helsingin kaupungintalo, kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä:

Valtuustoryhmien edustajat:

Auni-Marja Vilavaara (Vihr.) puheenjohtaja

Päivi Riihilahti-Syvänen (Kok.)

Vesa Paavonen (SDP)

Jussi Silvonen (Vas.)

Reetta Angelvo-Riipinen(PS)

Järjestöjen edustajat:

Olli Salin Eläkeläiset ry., Helsingin aluejärjestö

Pirjo-Liisa Kangasniemi Helsingin kansallinen senioripiiri

Erik Wallin Samrådet i SPF Helsingfors

Lahja Sjöblom Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri

Liisa Hangonmäki Helsingin Kunnalliset eläkeläiset

Susanna Lehtovaara Jade-yhteisö

Marja Ruotsalainen Pääkaupunkiseudun omaishoitajat

Maarit Turu-Gromoff Helsingin Muistiyhdistys

Pirkko Linder Helsingin seurakuntayhtymä, klo 14.30 asti

Kaupungin pysyvät asiantuntijat

Soili Partanen, Sosiaali, terveys- ja pelastustoimiala

Seija Meripaasin varajäsen

Sari Tenni Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Pirjo Tujula Kaupunkiympäristön toimiala

Silva Siponkoski Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala

Tommi Sulander Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat (kaupunginkanslia):

Marja Säikkä asiantuntija, vanhusneuvoston sihteeri

Tiina Lappalainen asiantuntija, vammaisneuvoston sihteeri

Vierailijat Maarit Vierunen kokoomuksen valtuustoryhmä, kohta 5

1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.30.

2 Osallistujien toteaminen

Todettiin osallistujat. Paikalla Seija Meripaasin varajäsen Soili Partanen.

3 Asialistan hyväksyminen

Asialistaan ei tehty muutoksia.

4 Muistion tarkastaminen ja edellisen kokouksen muistio

Aakkosten mukaisesti muistion tarkistusvuorossa olisivat Pirkko Linder ja Vesa Paavonen. Vaihdettiin tarkistusvuoroja niin, että Pirkko ja Vesa tarkistavat joulukuun kokousmuistion ja tämän muistion tarkastajina ovat Päivi Riihilahti-Syvänen ja Marja Ruotsalainen.

VANHUSNEUVOSTO

5 Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Maarit Vierusen tapaaminen

Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Maarit Vierunen kertoi kokoomuksen tavoitteista sujuvan arjen mahdollistamiseksi kolmen ikääntyneisiin liittyvän teeman kautta:

1. Sotepe- toimialan muutosohjelma: Kokoomukselle on tärkeää, että ikääntyneiden päivätoiminnasta ei karsita.
2. Kotihoitoon ja lääkärille pääsy: Henkilöstöpulan takia tämä ei ole optimaalisella tasolla. Tilannetta yritetään parantaa.
3. Liikkuminen: Kokoomus haluaa edistää ikääntyneiden mahdollisuuksia liikkumiseen ja asioimiseen. Muiden liikkumismuotojen ohessa yksityisautoilun mahdollistamista pidetään tärkeänä.

Vanhusneuvosto esitti toiveen, että kokoomus veisi eteenpäin vanhusneuvoston toiveina olevia asioita HSL:n matkalippujen kertalipun hinnanalennusta ikääntyneille, vanhusneuvoston osallistumisoikeutta toimielimiin sekä liittymistä WHO:n Ikäystävällisten kaupunkien verkostoon. Maarit Vierunen pyysi lisätietoja asiasta ja ehdotti keskustelun jatkamista. Osallistumisoikeudesta toimielimiin on keskusteltu kokoomuksessa aiemmin ja todettu, että ikääntyneillä on äänestys-oikeus kuntavaaleissa. Kokoomuksen valtuustoryhmässä on ikääntyneitä edustajia. Keskusteluissa nousi esiin myös pelastusajoneuvojen mahtuminen Esplanadille sekä toive ikääntyneille tarjottavasta maksuttomasta vesiliikunnasta.

6 Toimintasuunnitelman käsittely

Hyväksyttiin toimintasuunnitelman sisältö ja päätettiin vielä lisätä loppuun yhteenvetokappale.

7 Vanhusneuvoston ja HEJ:n yhteinen yleisötilaisuus 22.11.2023

Vanhusneuvosto ja Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry järjestävät 22.11.2023 klo 13–15 Oodin Kino Reginassa avoimen yleisötilaisuuden ikääntyneiden sotepe-palveluiden tulevaisuudennäkymistä. Tilaisuudessa on puhujina sotepe-toimialalta kehittäjä lääkäri Lars Rosengren, seniorikeskusten johtaja Maritta Haavisto sekä toimialajohtaja Juha Jolkkonen. Yleisöllä on mahdollisuus esittää kysymyksiä. Puheosion jälkeen on kahvitarjoilu. Kaikkia pyydetään välittämään tilaisuuden mainosta eteenpäin. Edellisessä kokouksessa pyydettiin selvittämään striimausta, mutta se ei ollut mahdollista.

8 Katsaus toimijoiden ajankohtaisiin asioihin**Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Sari Tenni:**

Työväenopistoon tulossa 238 erityisesti senioreille kohdennettua kurssia. Ilmoittautumiset aukeavat 27.11. lähtien ainekohtaisesti eri päivinä. Ilmonetistä on tulossa keväällä saavutettavampi versio. Ilmonetin lisäksi voi ilmoittautua puhelimitse tai palvelupisteissä paikan päällä. Kursseille voi ilmoittautua koko kauden ajan ja mikäli kurssi täyttyy, voi ilmoittautua jonoon. Paperinen senioriesite on lähetetty taittoon. Vanhusneuvosto piti paperista esitettä tärkeänä vaihtoehtona ja ehdotti, että puhelinilmoittautumisissa voisi olla äänite kertomassa ilmoittautumisprosessista ja siitä että kursseille voi ilmoittautua muulloinkin kuin ilmoittautumisen alkamispäivänä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, Silva Siponkoski:

Ensi vuoden suunnittelu, esim. hyte-toimenpiteiden osalta on käynnissä. Teemoina mm. vapaaehtoistoiminta, Varaamo-palvelun tilavaraukset. Liikkuvat-verkoston Opitaan yhdessä -tapaaminen järjestetään 29.11.2023. klo 13.00–15.30 Pasilan kirjaston auditoriossa teemalla Miten tavoitamme ikääntyneitä? Tilaisuudessa syvennyttään viestinnän ja palveluohjauksen näkökulmiin: Mitä meidän tulisi huomioida viestinnässä? Kuinka monta tuuppausta tarvitaan, että toiminnasta kiinnostuminen konkretisoituu

VANHUSNEUVOSTO

osallistumiseksi? Mitä palveluohjausta tekevien tulee ottaa huomioon kulttuuri-, taide-, liikunta- ja vapaaehtoistoimintaan ohjauksessa?

29.11. tulossa Liikkuvat-verkoston tilaisuus aiheesta Ikääntyneiden tavoittaminen. Tunnistettu paperiviestinnän ja puhelinnumeron lisäksi myös tarve saada tukea ja kannustusta mukaan tulemiseen. Käytiin keskustelukierros siitä, mitä viestintäkanavia vanhusneuvostossa olevilla järjestöillä on tavoittamiseen, ja kuinka laaja joukko näiden kautta voitaisiin tavoittaa. Koonti keskustelusta toimitettu Silvalle.

Kaupunkiympäristön toimiala, Pirjo Tujula:

Tulossa 22.11. keskustelutilaisuus sähköpotkulaudoista. Tilaisuuteen voi osallistua etänä tai paikan päällä. Sihteeri on välittänyt kutsun vanhusneuvostolle sähköpostitse. Asumisesta ja siihen liittyvästä esteettömyydestä ollaan tekemässä koontia, mistä asiaan liittyvää tietoa voi löytää. Pirjo toivoo vanhusneuvostolta yhteistyötä tietopakettien kokoamiseksi.

Liikennevalojen ääniopastuksien laajentamisen periaatteet laaditaan vuonna 2024. Esteettömyyden erikoistason tavoitereittienpäivitystyö valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä. Vanhusneuvostoa pyydetään ilmoittamaan reiteistä, joissa on ongelmia esteettömyydessä. Ratikkapysäkkien tyyppiirustusten päivitystyö meneillään. Esteettömyyttä parannetaan esim. Mannerheimintielle tulevilla korotetuilla ratikkapysäkeillä. Selvitystyö ohjaavien noppakiviraitojen asennustavasta ja saumausmateriaalin käytöstä: käyttäjättestaus Kalasatamassa näkövammaisten kanssa 7.11.2023. Samoja toiveita tuli esiin myös vanhusneuvostolle Aivoterveysmessuilla tulleissa toiveissa. Keskusteltiin myös penkkien merkityksestä esteettömyydelle.

Kaupunginkanslia, Tommi Sulander:

Hyte-työ jatkuu niin, että tammikuussa tarkistetaan seurantamittareita. Hyte-barometri esitellään huhtikuussa. Kaupunkitietopalvelut -yksiköllä on uudet verkkosivut: <https://kaupunkitieto.hel.fi> , jonne koottu laajasti tietoa Helsingin väestöstä. Sivuilta voi etsiä tietoa teemoittain ja haettavaa tietoa voi tarkentaa alateemojen mukaan. Verkkosivuille on tulossa oma valikko ikääntyneisiin liittyen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala, Soili Partanen:

Käynnissä on kansainvälisen rekrytoinnin projekti, jolla on tarkoitus helpottaa työntekijäpulaa.

Rokotuksissa on käynyt aikavälillä 6.–14.11. 60 000 ihmistä. Rokotukset ruuhkautuivat alussa, mutta tilanne on helpottanut ja ruuhkat ovat vähentyneet. 15.11. on aloittanut rokotusten puhelinajanvaraus. Puhelinajanvarauksen tiedot:

<https://www.hel.fi/fi/uutiset/riskiryhmien-influenssa-ja-koronarokotuksille-avataan-puhelinajanvaraus> . Rokotuksen saavien kriteerit:

<https://www.hel.fi/fi/uutiset/riskiryhmien-influenssan-ja-koronan-kausirokotukset-aloitetaan-marraskuun-alussa> .

9 Kusti-hankkeen tuloksia

Auni-Marja ja Vesa ovat Kustannustietoisen kotihoidon Kusti-hankkeessa vanhusneuvoston edustajina. Hanke jo yli puolivälissä ja siinä on etsitty kaupunkitasoisesti hyviä käytäntöjä ja levitetty niitä. Hyvänä mallina ollut mm. sosiaaliohjaajien hyödyntäminen kotihoidossa ohjauksessa. Jatkoa tälle käytännölle aiotaan kysyä 22.11. tilaisuudessa toimialajohtaja Juha Jolkkoselta. Kustin tiedote on välitetty vanhusneuvostolle sähköpostitse.

10 Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston työvaliokuntien yhteistyö

Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston työvaliokunnilla on tulossa yhteinen tapaaminen 17.1.2024 klo 12–13. Keskusteltavia teemoja ovat mm. osallistumisoikeus lautakuntien ja

VANHUSNEUVOSTO

valtuuston kokouksiin, yhteistyö kaupunkiympäristön toimialan kanssa, julkisen hallinnon digitalisaatio sekä ikääntyneiden ja vammaisten laskutusasiat. Aiheita voi lähettää neuvostojen sihteereille.

11 Vanhusasianvaltuutetun selvityspyyntö influenssarokotuksien ajanvarauksiin liittyen

Vanhusneuvosto sai vanhusasiainvaltuutetulta viestin koskien rokotusten ajanvarausta vain Maisan kautta. Asiasta lähetettiin viesti sotepe-toimialalle ja tänään on saatu vastaus apulaispormestari Daniel Sazonovilta. Rokotusten puhelinajanvaraus on aloitettu.

12 Tiedotusasiat:

- Aivoterveysmessujen anti: Liitteenä koonti vanhusneuvoston pöytäan tulleista toiveista.
- Lausunto Alppilan alueen asemakaavan muutoksesta on valmisteltu työvaliokunnassa ja toimitettu eteenpäin.
- Lausuntopyyntö Pitäjänmäen Valion alueen muutoksesta. Kootaan lausunto, jossa todetaan, että alue sopii asuinkortteleiksi, koska infrastruktuuri on jo olemassa. Toivotaan lisäksi puustoa ja viihtyisää ympäristöä. Lausunnon takaraja on 24.11.
- Lausuntopyyntö Jollaksen aluetta koskien: Työvaliokunta työstää. Kootaan neuvoston kommentit Forms-lomakkeella. Takaraja 8.12.
- Lausuntopyyntö Haaga, Kivihaantie: Työvaliokunta työstää. Kootaan neuvoston kommentit Forms-lomakkeella. Tajaraja 19.12.
- Syysterveiset Vireyttä seniorivuosiin -hankkeesta: Uutiskirje on välitetty sähköpostitse.
- Liisa Hangonmäki kertoi kansalaisaloitteesta maksuttomasta joukkoliikenteestä senioreille KELO-liitto laittanut liikkeelle. Tavoitteena 50000 nimeä. Aloite löytyy osoitteesta <https://www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/12579>.
- Työvaliokunnassa keskusteltiin HUS:n linjauksesta Paxlovid-lääkkeen antamatta jättämisestä yli 80-vuotiaille. Asia edennyt Eduskunnan oikeusasiamiehelle eikä edellytä vanhusneuvoston toimenpiteitä.
- Kevään kokousajoiksi hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti klo 12.30–15.00 keskiviikot 31.1., 28.2., 27.3., 24.4. sekä 29.5.

13 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin 14.35.

Auni-Marja Vilavaara

Marja Säikkä

puheenjohtaja

sihteeri

Muistion tarkastivat

Päivi Riihilahti-Syvänen

Marja Ruotsalainen

Liitteet:

- Vanhusneuvoston toimintakalenteri syksy 2023
- Toimintasuunnitelma kaudelle 2023–2025
- Vanhusneuvoston ja vanhusasianvaltuutetun viesti koskien rokotuksien ajanvarauksia sekä sotepe-toimialan vastaus
- Vanhusneuvoston lausunto Alppilan pohjoisosan asemakaavasta